

Folkhälsoinsatser i Essunga och Grästorp kommun

Folkhälsoplan – 2025

Essunga kommun

Grästorp kommun

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

Innehåll

Inledning	3
Förord	4
Del 1 - Plan	5
Del 2 - Målområden.....	7
Målområde 1: En jämlik och jämställd hälsa	7
Målområde 2: God psykisk hälsa	8
Målområde 3: Hälsosamma levnadsvanor.....	9
Målområde 4: Friska barn och fullföljda studier	10
Målområde 5: Ökat inflytande och delaktighet	11
Del 3 - Budget.....	12
Del 4 - Bilagor	13

Verksamhetsplanen för 2025 och 2026 har godkänts av Rådet för social hållbarhet i Essunga den 2025-05-21

Verksamhetsplanen för 2025 och 2026 har godkänts av folkhälsorådet i Grästorps kommun den 2025-04-30

För- och Efternamn
Ordförande för Rådet för social hållbarhet
Essunga Kommun

För- och Efternamn
Folkhälsorådets ordförande
Grästorps Kommun

För- och Efternamn
Folkhälsorådets vice-ordförande
Delregional nämnd östra

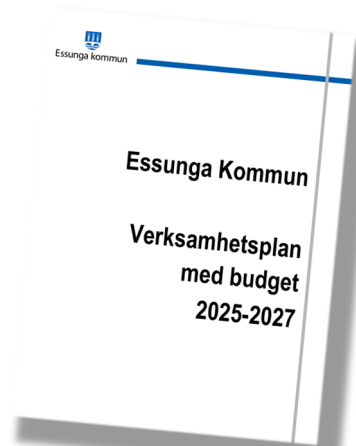
Inledning

Enligt samverkansavtal om lokalt folkhälsoarbete ska Rådet för social hållbarhet i Essunga och Folkhälsorådet i Grästorp bereda en budget och en verksamhetsplan för prioriterade insatser som ska ske med de medel som är knutna till avtalet. Budgeten och verksamhetsplanen ska beslutas i kommunen senast 31 januari 2025 och skickas till DRNÖ för kännedom.

Folkhälsoplanerna möjliggör för delregional nämnd östra, kommunerna och andra intressenter att få en enkel och överskådlig bild över de folkhälsoinsatser som planeras under året. Planen kan också användas som underlag och vara stöd för dialog och vägledning till beslut, uppdrag och insatser. Folkhälsoplanen ska utgå från kommunala, delregionala, regionala och nationella styrande dokument samt ta hänsyn till lokala förutsättningar och behov.

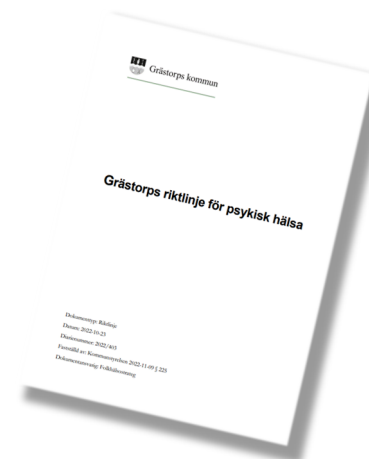
Förord

Verksamhetsplan Folkhälsa har sin grund i ett antal kommunala och regionala styrdokument

Essunga kommun har en verksamhetsplan som bygger på Vision 2040.

Strategin Jämställt Västra Götaland 2024-2027 pekar ut en riktning för jämställdhetsarbetet i länet. Strategin bidrar till att samla länets aktörer kring ett antal regionala jämställdhetsmål

Grästorps inriktningsdokument fokuserar på att utveckla kommunen till ett hållbart och konkurrenskraftigt samhälle ur ekonomiskt, miljömässigt och socialt perspektiv, med tre huvudperspektiv: Samhällsutveckling, Vårldsfärdutveckling och Attraktiv arbetsplats.

Grästorps riktlinje för psykisk hälsa syftar till att öka kunskapen om psykisk hälsa och förebygga suicid.

Del 1 - Plan

Plan med utgångspunkt från samverkansavtal avseende lokalt folkhälsoarbete och gemensam målbild för folkhälsoarbete i Skaraborg

Åtaganden i avtalet	Strategier för att uppfylla avtalet (max 100 ord)
Folkhälsoarbetet beaktar gemensam målbild för folkhälsoarbete i Skaraborg och dess beståndsdelar	Folkhälsoplanen fokuserar på områden där det finns behov av att stärka folkhälsan i Essunga och Grästorp. Den bygger på samverkansavtalet för lokalt folkhälsoarbete och den gemensamma målbilden för folkhälsoarbete i Skaraborg: • En jämlik och jämställd hälsa (Målområde: 8) - Minska hälsoklyftor och säkerställa att alla grupper i samhället har lika möjligheter till god hälsa. • God psykisk hälsa (Målområde: 4) - Förbättra den psykiska hälsan, särskilt bland barn och unga. Utveckla och implementera program för att förebygga psykisk ohälsa, VIR och suicid. • Hälsosamma levnadsvanor (Målområde: 6) - Främja hälsosamma levnadsvanor inom kost, fysisk aktivitet, ANDTS, sömn och stress. • Friska barn och fullföljda studier (Målområde: 2) - Säkerställa att barn och unga har en trygg och hälsosam uppväxt och fullföljer sina studier. Stödja skolor och förskolor med kompetens- och metodstöd. Främja fysisk aktivitet. • Ökat inflytande och delaktighet (Målområde: 7) - Främja demokratisk delaktighet, stödja civilsamhället och motverka diskriminering. Samverkansavtalet för lokalt folkhälsoarbete och den gemensamma målbilden för folkhälsoarbete i Skaraborg bidrar till social hållbarhet genom att minska ojämlikheter, främja inkludering och förbättra hälsa och välbefinnande.
Kommunen ska göra lokala behovsanalyser inom folkhälsoområdet och utifrån dem prioritera folkhälsoinsatser	Folkhälsoarbetet i Essunga och Grästorp kommun utgår från Kommunfullmäktiges strategiska mål samt de nationella målområdena för folkhälsoarbete. En god, jämlik och jämställd hälsa är en förutsättning för hållbar utveckling och för att vi ska nå målen i Agenda 2030.

	Folkhälsoplanen kan med fördel förlängas i syfte att skapa mer långsiktighet. Då ett effektivt folkhälsoarbete är lönsamt för samhället på flera nivåer och är en av de bästa investeringar kommuner kan göra.
Folkhälsoarbetet ska ha tydliga och uppföljningsbara mål	Inom varje prioriterat folkhälsoområde finns en långsiktig målbild med uppföljande årliga indikatorer och kvalitativa och kvantitativa data som utvärderas i samband med folkhälsoinsatsen.
Folkhälsoarbetet bedrivs strategiskt inom kommunens ordinarie verksamheter.	De identifierade målområdena är områden där det finns ett behov av att stärka folkhälsan i Essunga och Grästorp. Dessa områden har valts ut baserat på statistik, dialoger inom Rådet för social hållbarhet och Folkhälsorådet och i samtal med befintliga verksamheter. Att kontinuerligt följa upp befolkningens behov är en pågående process.
Folkhälsoarbetet följs upp och utvärderas inom ramen för kommunens ordinarie styrnings- och ledningssystem	De fokusområden som innefattar folkhälsoaspekter följs upp i ordinarie verksamhetssystem för planering och uppföljning.
Kommunen ska bidra med och nyttja tillgänglig kunskaps- och metodstöd i folkhälsoarbetet	Kommunens verksamheter bidrar med sin expertis i det lokala folkhälsoarbetet genom olika samverkansarbetsgrupper och forum som har en bred och djup kompetens inom sina respektive områden. Kunskaps- och metodutbyte sker även i samarbete med chefer som har god insikt i sina verksamheter och de metoder som används, vilket främjar ett utvecklande folkhälsoarbete baserat på befolkningens hälsobehov.

Del 2 - Målområden

Målområde 1: En jämlik och jämställd hälsa

Målgrupp: Invånarna i Essunga och Grästorp

Mål på kort sikt: Uppmuntra samarbete mellan sektorer och aktörer för att uppnå jämlik hälsa. Stötta samverkansgrupper och nätverk för att främja samarbete och kunskapsutbyte.

Mål på lång sikt: Minska hälsoklyftor och säkerställa lika möjligheter till god och jämlik hälsa för alla. Genomföra hälsofrämjande insatser, minska mäns våld mot kvinnor, och säkerställa lika möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck. Utbilda barn och unga om sunda relationer.

Planerade insatser:

- Våldsförebyggande arbete med utbildnings- och informationsinsatser
- Hälsofrämjande skolprogram med fokus på fysisk aktivitet, hälsosamkost och mental hälsa för att tidigt skapa goda vanor
- Arbete för hbtq/hbtqi-rättigheter

Målområde 2: God psykisk hälsa

Målgrupp: Invånarna i Essunga och Grästorp.

Mål på kort sikt: Identifiera och uppmärksamma psykisk ohälsa i befolkningen genom samverkan, statistik och lärande från andra och utveckla insatser.

Mål på lång sikt: Förbättra den psykiska hälsan genom att utveckla och implementera program som förebygger psykisk ohälsa och suicid. Minska social isolering och förbättra fysisk och mental hälsa. Att tidigt kunna identifiera och behandla psykisk ohälsa hos barn och unga. Att öka andelen äldre i befolkningen som upplever god fysisk, psykisk och social hälsa samt hög livskvalitet.

Planerade insatser:

- Öka medvetenheten och stötta insatser om psykisk hälsa och psykisk ohälsa:
- Stärka insatser för att bryta social isolering
- Främja ungas psykiska hälsa genom kunskapsutveckling och verktyg i psykisk hälsa och suicidprevention

Målområde 3: Hälsosamma levnadsvanor

Målgrupp: Invånarna i Essunga och Grästorp

Mål på kort sikt: Stärka det hälsofrämjande arbetet kring kost, fysisk aktivitet och ANDTS (alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel) för invånarna.

Mål på lång sikt: Främja hälsosammare levnadsvanor.

Planerade insatser:

- Uppmärksamma riskerna med ANDTS och utveckla hälsofrämjande samt förebyggande insatser.
- Öka och stötta aktiviteter som gynnar fysisk aktivitet.
- I samverkan med föreningar, aktörer och kommunala verksamheter främja fysisk aktivitet och skapa attraktiva, sociala mötesplatser.
- Öka medvetenheten om hjärt- och kärlsjukdomar, övervikt, fetma och diabetes

Målområde 4: Friska barn och fullföljda studier

Målgrupp: Barn och unga i Essunga och Grästorp

Mål på kort sikt: Fokus på att öka engagemang och skolnärvaro och vikten av näringsrik kost. Främja fysisk aktivitet.

Mål på lång sikt: Skapa en trygg och stödjande skolmiljö som främjar både fysisk och psykisk hälsa samt skolframgång. Minska socioekonomiska skillnader genom att arbeta för att alla barn, oavsett bakgrund, har lika möjligheter att lyckas i skola.

Planerade insatser:

- Stödja läs- och skrivkunnighet. Organisera läsgrupper och erbjuda extra stöd till unga som behöver hjälp med läsning och skrivning
- Stärka samarbetet mellan skola och socialtjänst
- Öka pojkars skolresultat i både Essunga och Grästorp
- Utveckla och implementera föräldraskapsstödjande insatser

Målområde 5: Ökat inflytande och delaktighet

Målgrupp: Invånarna i Essunga och Grästorp

Mål på kort sikt: Öka individers inflytande genom att skapa fler möjligheter för delaktighet i beslutsprocesser. Förbättra tillgången till information för att stärka individers kontroll över sina liv.

Mål på lång sikt: Jämlikt inflytande där alla grupper i samhället har lika möjligheter att påverka beslut. Hållbar delaktighet genom att skapa strukturer som långsiktigt stödjer individers engagemang.

Planerade insatser:

- Stödja samverkansprocesser och idéer som främjar inkludering
- Främja inflytandefrågor genom att använda relationsskapande metoder och stödja både föreningsbaserat och individuellt engagemang
- Främja utvecklingen av mötesplatser i hela kommunen där alla är välkomna, upplever gemenskap och social sammanhållning, och har en meningsfull fritid
- Inkludera kommunikation i fler sammanhang för att säkerställa att informationen sprids, vilket främjar demokrati, inflytande och social sammanhållning

Del 3 - Budget

Område	Budget Essunga	Budget Grästorp
En jämlik och jämställd hälsa	30 000	20 000
God psykisk hälsa	60 835	50 000
Hälsosamma levnadsvanor	42 000	92 672
Friska barn och fullföljda studier	30 000	20 000
Ökat inflytande och delaktighet	30 000	20 000
Övrigt	35 222	25 552
Totalt	228 057	228 224

Del 4 - Bilagor

Eventuell bilaga med ytterligare information

Ja ☐

Nej ☒

Medföljande bilaga:

--

Kontaktperson: Silvia Magrini Klövmark, Folkhälsostrateg

Telefon: 0512-572 79

E-post: silvia.magriniklovmark@essunga.se